

Kadernota 2015-2018

Uitgangspunten voor programmabegroting 2015-2018

Gouda, 1 juli 2014

Inhoudsopgave

0. Samenvatting.....	3
1. Inleiding	4
2. Effecten meicirculaire 2014	5
3. Bezuinigingen en investeringen	7
3.1 Bezuinigingen	7
3.2 Investeringen	14
4. Overige mutaties	16
5. Meerjarenperspectief 2015-2018	18
6. Programma-indeling begroting 2015-2018	19

0. Samenvatting

Het is in Gouda gebruikelijk dat de gemeenteraad van te voren kaders meegeeft aan het College voor het opstellen van de programmabegroting. Daarom is deze Kadernota vervaardigd.

De Kadernota laat voor de periode 2015-2018 de effecten zien van:

- de meicirculaire 2014
- de invulling van een pakket aan bezuinigingen en investeringen, als uitwerking van een deel van het coalitieakkoord 'Gouda daagt uit!'
- een aantal actuele ontwikkelingen die een plaats krijgen in de programmabegroting

In onderstaande tabel zijn de effecten samengevat, en is te zien hoe dit het meerjarenperspectief beïnvloedt:

<i>(cijfers * €1000)</i>	2015	2016	2017	2018
Programmabegroting 2014 (aangevuld met 2018)	-4689	-5014	-5624	-6376
Effect 1e ijkmoment 2014	-285	-356	-258	-182
Meerjarenperspectief cf. 1e begrotingswijziging 2014	-4974	-5370	-5882	-6558
Effect meicirculaire 2014	675	1778	2114	2626
Effect bezuinigingen	4439	4950	6022	7768
Effect investeringen	-330	-839	-714	-814
Effect overige mutaties	240	150	-500	-500
Kader programmabegroting 2015-2018	50	669	1040	2522

Het college is voornemens de cijfers, zoals vermeld in de laatste regel van deze tabel te gebruiken als kader voor de programmabegroting 2015-2018. Met deze uitgangspunten is er sprake van een meerjarig sluitende programmabegroting 2015-2018.

1. Inleiding

Voor u ligt de kadernota 2015-2018, het document waarmee de gemeenteraad de kaders aangeeft voor het College voor het maken van de programmabegroting 2015-2018. In dit document zijn de effecten van de meicirculaire 2014 verwerkt, alsmede de voorgenomen bezuinigingen en investeringen voor de bestuursperiode 2015-2018. Als uitgangspunt is genomen het meerjarenperspectief, zoals dat is verwerkt in de 1^e begrotingswijziging 2014 (bedragen * € 1000).

	2015	2016	2017	2018
Programmabegroting 2014 (aangevuld met 2018)	-4689	-5014	-5624	-6376
Effect 1e ijkmoment 2014	-285	-356	-258	-182
Meerjarenperspectief cf. 1e begrotingswijziging 2014	-4974	-5370	-5882	-6558

In de hierna volgende hoofdstukken zijn de mutaties hierop toegelicht en verwerkt in een geactualiseerde cijferreeks. Dit vanuit de wens om te komen tot een meerjarig sluitende programmabegroting.

2. Effecten meicirculaire 2014

Op 30 mei jl. heeft het ministerie van BZK de meicirculaire 2014 uitgebracht. Met behulp van de rekenmodellen die enkele dagen later beschikbaar kwamen, is – zoals gebruikelijk – een doorrekening gemaakt van de effecten voor de gemeente Gouda¹.

Een aantal landelijke ontwikkelingen heeft grote invloed op de cijfers in de meicirculaire 2014. De belangrijkste twee zijn de decentralisaties en de herijking van het gemeentefonds.

Decentralisaties

Met het instellen van het sociaal deelfonds in relatie tot de decentralisaties zal Gouda in 2015 ruim € 60 miljoen aan extra middelen gaan ontvangen². Dit fonds wil het Rijk 3 jaar in tact houden, hetgeen betekent dat de middelen niet aan andere doeleinden dan de decentralisaties besteed kunnen worden. Vanaf 2018 worden de middelen toegevoegd aan de algemene uitkering.

Herijking gemeentefonds

Het Rijk zal per 1 januari 2015 een nieuwe verdeelsystematiek invoeren in relatie tot het Gemeentefonds. Dat betekent dat de beschikbare middelen op een andere wijze over alle gemeenten in Nederland verdeeld worden. Voor de gemeente Gouda pakt deze herijking positief uit: er komt € 1,2 miljoen aan extra budget beschikbaar. Dit wordt gefaseerd verwerkt: in 2015 ontvangt Gouda hiervan 50% en vanaf 2016 wordt het volledige bedrag toegekend.

Overigens is het traject van herijking nog niet volledig afgerond; er vindt namelijk nog een tweede tranche plaats, die vanaf 2016 verwerkt zal worden in de budgetten. Dit heeft voornamelijk betrekking op de 3 clusters Werk & Inkomen, Volkshuisvesting en Brandweer. Cijfers over de effecten van deze tweede tranche zijn te verwachten in de meicirculaire van 2015.

Voor de periode 2015-2018 laat de meicirculaire een positief beeld zien – dat wil zeggen dat de cijfers minder ongunstig uitpakken dan in voorgaande circulaire is weergegeven. Hierdoor wordt het meerjarenperspectief voor Gouda in gunstige zin beïnvloed. Kort samengevat zijn de mutaties als volgt:

bedragen x € 1.000	2015	2016	2017	2018
Effect meicirculaire 2014	675	1.778	2.114	2.626

¹ Hierbij is een onderscheid te maken tussen de effecten voor het lopende jaar (2014) en de effecten voor de periode 2015-2018. In deze kadernota is uitsluitend ingegaan op de effecten voor de periode 2015-2018.

De effecten voor het lopende jaar zijn in een apart raadsmemo uitgewerkt.

² De middelen in relatie tot de Participatiewet maakten geen onderdeel uit van de circulaire en zijn 17 juni jl. alsnog apart bekend gemaakt.

Hierbij geldt overigens de kanttekening dat de onzekerheid toeneemt bij de cijfers die verder weg liggen in de toekomst, omdat circulaire's die de komende jaren nog gaan verschijnen, dat beeld opnieuw kunnen veranderen. Bovendien is reeds bekend dat vanaf 2019 weer een kentering optreedt, omdat het Rijk vanaf dat moment de korting vanwege schaalvoordelen verder wil doorvoeren; dit bedrag loopt macro op tot € 975 miljoen in 2025³. De VNG verzet zich overigens tegen deze substantiële uitname die het Rijk uit het Gemeentefonds wil doen.

³ Dit betekent dat vanaf 2019 macro nog een bedrag van € 675 miljoen is te gaan. Rekening houdend met het aandeel van Gouda in de Algemene Uitkering, zou dit op kunnen lopen naar een korting van zo'n € 3,4 miljoen.

3. Bezuinigingen en investeringen

Recent sloten de coalitiepartijen D66, PvdA, Gouda Positief, VVD en GroenLinks het coalitieakkoord 'Gouda daagt uit!' af. In dit akkoord zijn op hoofdlijnen afspraken opgenomen over een combinatie van bezuinigingen en investeringen in de komende bestuursperiode. Het College van BenW doet in deze kadernota een voorstel voor de concrete invulling daarvan, vanuit de gedachte om dit te verwerken in de programmabegroting 2015-2018.

3.1 Bezuinigingen

Reeds bij de Voorjaarsnota 2014-2017 was duidelijk dat een nieuwe bezuinigingsronde in Gouda onvermijdelijk was om een sluitende meerjarenbegroting 2015-2018 te kunnen presenteren. Vooruitlopend daarop is een ambtelijke verkenning gemaakt met bezuinigingsmogelijkheden, als hulpmiddel voor het maken van bestuurlijke keuzes na de verkiezingen. Het College van BenW heeft deze verkenning als basis genomen voor de invulling van de noodzakelijke bezuinigingen, alsmede de uitgangspunten uit het Coalitieakkoord.

Het maken van keuzes hierbij is geen eenvoudige opgave geweest. Diverse bezuinigingsmaatregelen hebben namelijk ingrijpende gevolgen voor de betrokken inwoners of instellingen. Het College is zich hiervan terdege bewust.

In algemene zin stelt het College voor om de bezuinigingsreeks als volgt op te bouwen:

<i>(bedragen in €)</i>	2015	2016	2017	2018
Invulling bezuinigingen	4.439.100	4.950.100	6.022.100	7.768.100

Deze reeks is opgebouwd vanuit de gedachte om niet alleen een sluitend perspectief te kunnen presenteren, maar ook middelen beschikbaar te hebben om te kunnen investeren in de stad (zie paragraaf 3.2). In de hierna volgende tabel zijn de bezuinigingsposten nader omschreven:

Omschrijving	2015	2016	2017	2018
<i>Gemeentelijke organisatie</i>				
personeel	0	0	750.000	1.750.000
modernisering secundaire arbeidsvoorwaarden	0	0	50.000	50.000
bedrijfsvoering	500.000	500.000	500.000	500.000
reductie griffie	20.000	50.000	100.000	100.000
onderhoudsvoorzieningen	70.000	70.000	150.000	150.000
gemeenschappelijke regelingen (taakstelling)	0	150.000	150.000	400.000
stopzetten subsidieregeling jumelage	9.600	9.600	9.600	9.600
Gouda Wereldwijd subsidie stopzetten	0	14.000	14.000	14.000
<i>Subsidiestaat</i>				
nullijn subsidiestaat 2015	131.000	131.000	131.000	131.000
plafond indexering subsidiestaat 2016		100.000	100.000	100.000
plafond indexering subsidiestaat 2017			100.000	100.000
plafond indexering subsidiestaat 2018				100.000
<i>Veiligheid</i>				
efficiency - veiligheid	50.000	75.000	100.000	100.000
Veiligheidsregio				200.000
hervorming wijkaanpak	335.000	335.000	335.000	335.000
spaaroptie	1.000.000	1.000.000	0	0
precario kabels en leidingen	1.050.000	1.050.000	1.050.000	1.050.000
toeristenbelasting (invoeren)	40.000	65.000	65.000	65.000
toerekening straatreiniging aan afvalstoffenheffing	100.000	100.000	100.000	100.000
aanscherping verordening leerlingenvervoer	30.000	60.000	60.000	60.000
brede sociale domein	200.000	300.000	1.130.000	1.130.000
budget jeugdparticipatie opheffen	15.000	15.000	15.000	15.000
buurthuiswerk nieuwe stijl	50.000	50.000	50.000	50.000
jeugd / speeltuinvereniging (halvering subsidie)	12.000	24.000	36.000	36.000
jongeren doen mee sport en spel afschaffen	24.000	24.000	24.000	24.000
efficiency peuterspeelzalen en welzijnswerk	100.000	100.000	100.000	100.000
risicjongeren (na aanbesteding)	100.000	100.000	100.000	100.000
<i>Sport</i>				
sport (o.a. kunstgrasvelden, huurtarieven, accommodatiebeleid)	32.000	32.000	32.000	82.000
sport.gouda	0	0	100.000	200.000
<i>ARK</i>				
adviescommissie Ruimtelijke kwaliteit (ARK) beperken	12.000	12.000	12.000	12.000
adviescommissie Ruimtelijke kwaliteit (ARK) kostendekkendheid	6.000	6.000	6.000	6.000
Cyclus: DVO Infra / nullijn	500.000	500.000	500.000	500.000
gemeenschappelijke regeling ROZ RZG Zuidplas opheffen	27.500	27.500	27.500	27.500
pilot parkeerinkomsten zondag	0	0	50.000	50.000
stelpost Ruimtelijke Ontwikkeling	25.000	50000	75000	100.000
cultuurhistorie	0	0	0	21.000
Totaal	4.439.100	4.950.100	6.022.100	7.768.100

Hierna volgt een toelichting per maatregel of cluster van maatregelen.

Gemeentelijke organisatie

Vanuit de gedachte om publieke taken zo efficiënt mogelijk uit te voeren acht het college het noodzakelijk om verder te bezuinigen op de gemeentelijke organisatie. Daarbij is in eerste instantie gekeken naar de loonkosten (personeel). In de jaren 2015-2016 ligt er al een bezuinigingsopgave vanuit een voorgaande bezuinigingsronde; vanaf 2017 is het

mogelijk extra bezuinigingen te realiseren op de loonkosten, oplopend tot € 1,75 miljoen structureel vanaf 2018.

In dit bedrag is nog geen rekening gehouden met de effecten van de modernisering van de arbeidsvoorwaarden. In de gemeente Gouda geldt een aantal lokale arbeidsvoorwaarden die een bovenwettelijk karakter hebben en die niet passen bij een moderne werkgever. Hierop is een besparing te realiseren, zij het dat hiervoor afstemming met de medezeggenschap noodzakelijk is en dat de grootste effecten pas op langere termijn zichtbaar zijn. Bovendien vraagt een toekomstbestendig personeelsbeleid en een gemoderniseerd arbeidsvoorwaardenpakket op andere fronten wellicht een investering. Per saldo is vooralsnog een bezuiniging van € 50.000 vanaf 2017 ingeboekt.

In het bedrag van € 1,75 miljoen is een besparing op de griffie niet meegenomen. De gedachte is dat ook daar een bezuiniging op de kosten mogelijk is, oplopend tot € 100.000 structureel vanaf 2017.

De kosten van de gemeentelijke organisatie kennen niet alleen een personele kant. Ook op andere bedrijfsvoeringsposten zijn besparingen mogelijk, onder meer op de ICT. Hiervoor is in totaal € 500.000 structureel ingeboekt vanaf 2015.

Onderhoudsvoorzieningen gemeentelijk vastgoed

In het Meerjarenonderhoudsplan (MOP) dat hoort bij de vastgoedportefeuille is ruimte gevonden binnen zowel de onderhoudsvoorziening voor de Brandweerkazerne (€ 70.000 vanaf 2015), als in de voorziening Gemeentelijke gebouwen en objecten (€ 80.000 vanaf 2017). Per saldo levert dit vanaf 2017 een besparing op van € 150.000 structureel.

Gemeenschappelijke regelingen

Gouda kent een groot aantal samenwerkingsverbanden in de vorm van verbonden partijen, veelal geregeld via een gemeenschappelijke regeling (GR). De afgelopen jaren zijn de verbonden partijen niet ontzien in de bezuinigingsronden: dit heeft voornamelijk vorm gekregen via een procentuele korting die voor alle partijen is doorvertaald in het budget. De inschatting is dat op langere termijn nog steeds bezuinigingen mogelijk zijn op de verbonden partijen, maar dat een algehele efficiencykorting niet haalbaar is. Het College stelt daarom voor om in te zetten op een gedifferentieerde benadering, omdat de mogelijkheden per verbonden partij verschillen. In elk geval bij het huidige ISMH en de BSGR⁴ wordt een bezuiniging haalbaar geacht, en ook bij andere partijen, oplopend tot (in totaal) € 400.000 structureel vanaf 2018. NB: een besparing op de Veiligheidsregio is apart als post opgenomen en valt dus buiten het bedrag van € 400.000.

Stopzetten subsidieregeling jumelage

Gouda kent een subsidieregeling 'jumelage-uitwisseling'. Deze regeling biedt instellingen de gelegenheid subsidie aan te vragen voor een bezoek aan een instelling in een van de zustersteden (Solingen, Gloucester en Kongsberg), en eveneens voor het ontvangen van een afvaardiging van een instelling uit een van de zustersteden. Met het vervallen van deze subsidieregeling komen reiskosten van uitwisselingen tussen inwoners van Gouda en inwoners van de zustersteden volledig voor rekening van degenen die de reis ondernemen. Hiermee valt een bedrag vrij van € 9.600 structureel.

⁴ Het besparingspotentieel bij de BSGR is inmiddels bekend, zie ook hoofdstuk 4.

Stopzetten subsidie Gouda Wereldwijd

Gouda Wereldwijd is een vrijwilligersorganisatie, gesubsidieerd door de gemeente Gouda met een jaarlijks bedrag van € 14.000, die de verbindingen tussen mensen in Gouda en de rest van de wereld ondersteunt en stimuleert. Het College stelt voor deze subsidie-regeling met ingang van 2016 stop te zetten. Dat betekent overigens niet dat het College niet meer bereid is om activiteiten van Gouda Wereldwijd te ondersteunen. In algemene zin wil het College initiatieven uit de stad mogelijk maken en ondersteuning bieden, onder de noemer innovatieve burgerkracht. Hiervoor komt ook budget beschikbaar (zie paragraaf 3.2).

Nullijn subsidiestaat

Diverse – met name culturele en maatschappelijke – instellingen ontvangen subsidie van de gemeente Gouda. Het College stelt voor in 2015 – net als voorgaande jaren - een nullijn toe te passen in de subsidiestaat, hetgeen betekent dat er geen inflatiecorrectie plaatsvindt. Dit levert een besparing op van € 131.000 structureel. Voor de periode 2016-2018 wil het College de inflatiecorrectie zo laag mogelijk houden; hierbij is gerekend met een (cumulatief) besparingsbedrag van jaarlijks € 100.000. Het College wil voorkomen dat gesubsidieerde instellingen omvallen en zal promoten dat ondernemerschap wordt gestimuleerd en/of verbreed bij instellingen die subsidie ontvangen.

Veiligheid en Veiligheidsregio

Het College is ervan overtuigd dat er besparingen in het veiligheidsdomein mogelijk zijn, zonder dat dit ten koste gaat van de veiligheid en de veiligheidsbeleving van de inwoners van Gouda. De veiligheidsmiddelen van Gouda zijn kortweg opgebouwd uit twee grote posten: (1) middelen voor de Veiligheidsregio – waar gemeenten samenwerken als het gaat om onder andere de brandweerbijstand, rampen- en crisisbeheersing en de Geneeskundige Hulpverleningsorganisaties in de Regio (GHOR) en (2) middelen voor het lokale veiligheidsbeleid, dat in Gouda op een integrale wijze vorm heeft met onder andere cameratoezicht, Stadstoezicht, de Top 60 aanpak en de samenwerking in het Veiligheidshuis. Op beide posten ziet het college mogelijkheden voor efficiency van respectievelijk € 200.000 (Veiligheidsregio) en € 100.000 (lokale veiligheidsbeleid) structureel vanaf 2018. Het college is zich ervan bewust dat voor de realisatie van een besparing in de Veiligheidsregio de afstemming met de andere gemeenten in deze regio van cruciaal belang is, en zal zich hiervoor inzetten.

Hervorming wijkaanpak

Tot nog toe heeft Gouda gewerkt met een wijkaanpak met 13 wijkteams. Het College wil naar een nieuwe manier van samenwerken en gaat de toekomst van de wijkteams onderzoeken. Er ligt nadrukkelijk dus nog geen blauwdruk voor de invulling daarvan, juist omdat het College vindt dat de hervorming een gezamenlijk proces met de stad moet zijn. Het eigenstandige budget van wijkteams vervalst. Een deel van het oorspronkelijke budget blijft wel bewaard als toevoeging aan een breed budget voor burgerinitiatieven (zie paragraaf 3.2). Per saldo is er een besparing van € 335.000 structureel voorzien.

Spaaroptie

Het College vindt het belangrijk dat het weerstandsvermogen op een verantwoord niveau wordt gebracht. Daarom is het van belang om de spaaroptie de komende jaren te

handhaven. Wél is de inschatting dat een fasering op zijn plaats is, aangezien er in 2015 en 2016 minder ruimte is om te sparen dan in de jaren 2017-2018.

Precario kabels en leidingen

In 2014 heeft de gemeente Gouda precariobelasting voor kabels en leidingen ingevoerd. Daarbij is uitgegaan van een tarief per strekkende meter dat ver onder het gemiddelde ligt van gemeenten die deze vorm van belasting heffen. Het College stelt voor naar een hoger tarief te gaan, op een niveau dat overeenkomt met andere gemeenten in Zuid-Holland, zoals Den Haag of Zuidplas. Dit levert structureel € 1.050.000 op.

Invoering toeristenbelasting

De gemeente Gouda behoort tot de minderheid van gemeenten in Nederland die geen toeristenbelasting heffen. Het College stelt voor toeristenbelasting in te voeren vanaf 1 januari 2015; dit moet uiteindelijk € 65.000 structureel opleveren. In de begroting 2015 zal inzicht worden geboden in de tariefstelling die daarbij hoort.

De opbrengsten van de toeristenbelasting zijn nadrukkelijk gelabeld voor stadsmarketing, evenementen of toerisme: de inkomsten worden 'terug geïnvesteerd' om de stad nog aantrekkelijker te maken voor bezoekers.

Toerekening straatreiniging aan afvalstoffenheffing

Voor het vaststellen van zowel de riool- als de afvalstoffenheffing maken gemeenten gebruik van een systematiek van kostentoe rekening. Daarbij geldt dat de hoogte van de heffingen die de gemeente aan haar inwoners oplegt, het kostenniveau niet mag overstijgen.

Op grond van jurisprudentie is het in Gouda mogelijk om een groter deel van de kosten van straatreiniging toe te rekenen aan de afvalstoffenheffing. Geraamd is dat het mogelijk moet zijn om hiermee € 100.000 aan ruimte 'vrij te spelen' binnen de reguliere exploitatie. Dit leidt tot een tariefstijging voor de burger; dit komt neer op ongeveer € 3,30 per jaar per huishouden.

Aanscherping verordening leerlingenvervoer

Een van de wettelijke taken van gemeenten is het vergoeden van leerlingenvervoer indien de school zich niet binnen een straal van 6 kilometer bevindt van het woonadres. Bij leerlingenvervoer is het mogelijk om ten voordele van de cliënt af te wijken van de wettelijke verplichtingen. De bestaande regeling in Gouda gaat verder dan de wet voorschrijft, door de grens op 3 kilometer te stellen. Het college wil de regeling herzien, en in lijn brengen met de minimale wettelijke vereisten door de grens te verleggen naar 6 kilometer. Hiermee wordt een structureel bedrag van € 60.000 bespaard. Invoering dient parallel plaats te vinden aan een nieuw schooljaar; de bezuiniging wordt hierdoor in 2015 slechts gedeeltelijk en vanaf 2016 volledig gerealiseerd.

Sociale domein

In de bestaande begroting ontstaat vanaf 2017 ruimte binnen het sociaal domein, in de eerste plaats vanwege een stelpost WMO van € 550.000. Deze post is in 2014 deels gebruikt voor onder andere de financiering van pilots op het gebied van de WMO – vooruitlopend op de decentralisaties – een deels 'ingeleverd' ten behoeve van een eerdere bezuinigingsronde. De inschatting is dat deze post vanaf 2017 kan vrijvallen zonder enige beleidswijziging. In de tweede plaats is gebleken dat er jaarlijks op de woonvoorzieningen ongeveer € 200.000 - € 300.000 ruimte zit; uitgaande van het

principe van realistisch ramen, kan ook deze post begrotingstechnisch bijgesteld worden zonder enig effect voor de inwoners.

In de derde plaats ontstaat er met de drie decentralisaties de kans op gemeentelijk niveau om het nieuwe beleid vorm te geven en het bestaande opnieuw te bezien. Hierdoor is er meer samenhang, efficiency en effectiviteit mogelijk. Posten die opnieuw bekeken moeten worden zijn onder andere de WMO-verstrekingen, maatschappelijke dienstverlening, de regeling voor kinderopvang op basis van sociaal medische indicatie, het budget voor 'gewoon meedoen', gezondheidsbeleid en de combinatiefunctionarissen. De inschatting is dat er een overlap is tussen wat Gouda de afgelopen jaren op deze terreinen heeft gefinancierd vanuit de exploitatie en wat er met de nieuwe budgetten vanwege de decentralisaties naar Gouda toe komt.

Per saldo is het vanwege deze drie redenen mogelijk om verantwoord te bezuinigen in het sociale domein, tot een bedrag oplopend tot € 1,13 miljoen structureel.

Opheffen budget jeugdparticipatie

De gemeente Gouda kent in de begroting het zogenaamde budget voor jeugdparticipatie; hierbij gaat het om een structureel bedrag van € 15.000. Hierop is de afgelopen jaren slechts beperkt een beroep gedaan, met name voor de ondersteuning van de Jeugdraad. Het college stelt voor dit budget te laten vervallen.

Buurthuis van de toekomst

Het club- en buurthuiswerk kent een structureel budget van € 390.000. Tevens is er een budget van € 50.000 voor buurtbemiddeling. In het coalitieakkoord 'Gouda daagt uit!' zijn partijen overeengekomen om het multifunctioneel gebruik van maatschappelijke accommodaties te stimuleren en om te gaan werken met het Buurthuis-van-de-toekomst concept. Hiermee moet het mogelijk zijn een besparing te realiseren op de reguliere budgetten voor het buurthuiswerk van € 50.000 structureel.

Halvering subsidie jeugd / speeltuinvereniging

Voorzieningen voor kinderen en jongeren wil het college zoveel mogelijk in stand houden, zoals de kinderbibliotheek, het jeugdtheaterhuis en de kinderboerderij. Wel kijkt het college kritisch naar de subsidie voor de speeltuinvereniging, en is het voornemen om betaalde krachten niet langer meer financieel te ondersteunen. Dat betekent dat de subsidie aan de speeltuinvereniging wordt gehalveerd met € 36.000. Het college wil dit doen met een opbouwende reeks, zodat de halvering vanaf 2017 wordt bereikt.

Afschaffen regeling jongeren doen mee door sport en spel

Gouda kent een subsidieregeling 'Jongeren doen mee door sport en spel'. Deze regeling maakt het mogelijk voor organisaties die sport- of spelactiviteiten voor jongeren tussen de 12 en 18 jaar organiseren – gericht op ontmoeting, talentontwikkeling, sportiviteit, respect en/of sociale samenhang - , om subsidie aan te vragen. Hiervoor is een budget van € 24.000 per jaar beschikbaar. De praktijk wijst uit dat slechts beperkt gebruik wordt gemaakt van deze regeling. Tegen de achtergrond daarvan stelt het college voor de regeling af te schaffen met ingang van 1 januari 2015.

Efficiency peuterspeelzalen en welzijnswerk

Het totale budget voor peuterspeelzalen bedraagt € 0,6 miljoen. Het college is voornemens om € 78.000 te besparen op peuterspeelzalen zonder VVE-aanbod (Voorschoolse en Vroegtijdige Educatie). Daarnaast denkt het college dat er nog

mogelijkheden voor meer efficiency zijn mede als gevolg van het faillissement van Participe, die gezamenlijk € 22.000 moeten opleveren.

Sport en Sport.Gouda

De gemeente Gouda kent verschillende geldstromen als het gaat om sport. De grootste post betreft een jaarlijkse bijdrage aan Sportpunt Gouda. Hieraan ligt een dienstverleningsovereenkomst (DVO) ten grondslag met een looptijd tot en met 2017. Het College zet in op een besparing binnen deze DVO van € 100.000 in 2017, opbouwend naar een structurele besparing van € 200.000 na afloop van de DVO. De komende jaren zal in overleg met Sportpunt Gouda bezien worden op welke wijze hier invulling aan kan worden gegeven.

Daarnaast kent de gemeente ook nog sportmiddelen buiten Sportpunt Gouda om, met name op het gebied van sportstimulering. Er is ruimte om de incidentele besparing van € 32.000 op het onderhoud van kunstgrasvelden, zoals gerealiseerd in 2013, om te zetten in een structurele besparing. Per saldo zet het college in op een olopende bezuinigingsreeks op de sportmiddelen, van € 32.000 vanaf 2015 naar € 82.000 vanaf € 2018.

Adviescommissie ARK

In Gouda is een Adviescommissie Ruimtelijke Kwaliteit (ARK); een dergelijke welstandscommissie is wettelijk verplicht voor gemeenten met een beschermd stadsgezicht en veel monumenten (zorgplicht). Het bestaande welstandstoezicht gaat echter verder dan wat wettelijk verplicht is. Het college stelt voor – vanuit de ambitie om te dereguleren en meer ruimte te bieden – om de bovenwettelijke taken van de ARK te schrappen. Dit levert een bezuiniging op van € 12.000. Daarnaast hebben ervaringscijfers uitgewezen dat de leges in relatie tot de ARK nog niet volledig kostendekkendheid zijn; dit betreft met name de leges voor kleine bouwplannen. Hiermee is het mogelijk ongeveer € 6.000 per jaar aan extra inkomsten te genereren.

Cyclus

Het dagelijks onderhoud van de openbare ruimte wordt uitgevoerd door Cyclus. Hieraan ligt een contract ten grondslag met een looptijd tot en met 2018. Binnen de looptijd van het contract is er nog maximaal € 500.000 aan ruimte vanaf 2015. Het college stelt voor die ruimte volledig te benutten en in overleg te gaan met Cyclus over de daadwerkelijke invulling hiervan alsmede de effecten.

Opheffing gemeenschappelijke regeling ROZ RZG Zuidplas

Per 1 november 2008 is de Regionale Ontwikkelingsorganisatie Zuidplas (ROZ) gestart. Dit is een samenwerkingsorganisatie gericht op de ontwikkeling van de Zuidplas op grond van een gemeenschappelijke regeling. In oktober 2013 is een voorstel gedaan tot opheffing van deze regeling, omdat de ROZ als samenwerkingsverband zijn functie heeft gehad en er vanaf 2015 met een lichtere samenwerkingsvorm kan worden volstaan. Het Algemeen bestuur heeft hiermee ingestemd. Hiermee is voor Gouda als deelnemer een structureel voordeel gemoeid van € 27.500.

Pilot parkeerinkomsten op zondag

De gemeente Gouda kent (nog) geen systeem van betaald parkeren op zondag. De gedachte is dat in de toekomst de zondag steeds meer een reguliere dag zal worden, en de vraag is of een apart parkeerregime daar nog bij past. Het college wil echter nog niet definitief inzetten op betaald parkeren op zondag, maar zet in op een pilot betaald

parkeren op zondag in de periode 2017-2018. Vooralsnog is geraamd dat dit € 50.000 aan extra inkomsten kan genereren.

Stelpost ruimtelijke ontwikkeling

Het college heeft een stelpost benoemd van een additionele besparing van € 100.000 binnen het ruimtelijke domein. Ten behoeve van de programmabegroting 2015-2018 zal het college een concreet voorstel uitwerken voor de daadwerkelijke invulling hiervan.

Cultuurhistorie

Gouda is een stad met een rijk verleden en dat is gelukkig nog steeds te zien. Voor cultuurhistorie - voor advisering, onderzoek, publieksvoorlichting en het aanwijzen van gemeentelijke monumenten - is jaarlijks € 42.000 beschikbaar. Het college stelt voor dit budget te halveren, mede ook gezien de voornemens om een cultuur- en erfgoedfonds op te richten en op andere wijze invulling te geven aan dit beleidsterrein (zie paragraaf 3.2). Het budget voor de jaarlijkse open monumentendag blijft overigens in tact.

3.2 Investerings

In het coalitieakkoord 'Gouda daagt uit!' is afgesproken dat in de bestuursperiode 2014-2018 bezuinigingen, hervormingen en investeringen hand in hand gaan. Investerings zijn wenselijk, zelfs noodzakelijk, om zichtbare verbeteringen in de stad te realiseren en de beleidsambities waar te maken. Het college doet een aantal voorstellen voor investeringen, in eerste instantie op de drie speerpunten: (1) versterking van de lokale economie, (2) het sociale domein en (3) de vergroting van de aantrekkelijkheid van de stad. Ook wil het college middelen beschikbaar stellen voor burgerinitiatieven en investeren in lastenverlichting.

De voorgenomen investeringen in de periode 2015-2018 zijn hieronder samengevat:

	Omschrijving	2015	2016	2017	2018
1.	Burgerinitiatieven / Goed voor Gouda / waterstad	40.000	54.000	54.000	54.000
2.	Versterking lokale economie				
2a.	Actieprogramma economie	30.000	30.000	30.000	30.000
2b.	Acquisitie bedrijven + werkgelegenheid	100.000	100.000	100.000	100.000
2c.	Aanpak leegstand	20.000	20.000	20.000	20.000
2d.	Regionale samenwerking	40.000	40.000	40.000	40.000
3.	Stadsmarketing / evenementen / toerisme	50.000	100.000	200.000	300.000
4.	Cultuur- en erfgoedfonds		50.000	50.000	50.000
5.	Maatschappelijke vergroeningsagenda / duurzaamheid	50.000	75.000	100.000	100.000
6.	Parkeerverwijzing (kapitaallasten)		20.000	20.000	20.000
7.	Reductie hondenbelasting		100.000	100.000	100.000
8.	Extra dotatie voorziening PP ⁵		250.000		
	Totaal	330.000	839.000	714.000	814.000

⁵ De voorziening PP (project programmering groot onderhoud openbare ruimte) is bedoeld voor de ontwikkeling van het openbaar gebied. De extra dotatie is noodzakelijk, vanwege de herinrichting van de markt als gevolg van een nieuw terrassenbeleid. Afspraken over de wijze en het moment waarop die herinrichting plaatsvindt, moeten nog worden gemaakt.

Tevens wil het College investeren in de aanpak van jeugdwerkloosheid, en dat kan via ESF-gelden, en in het behoud van de kinderbibliotheken, waarvoor gezocht wordt naar ruimte binnen de WMO-gelden.

In de programmabegroting 2015-2018 zal nader geconcretiseerd worden – in elk geval voor het jaar 2015 – op welke wijze de beschikbare middelen ingezet zullen worden.

Ook in 2014 zal het college middelen beschikbaar stellen voor concrete ambities, namelijk in relatie tot het kinderfonds, het cultuur- en erfgoedfonds en voor het continueren van de starterslening. Dit gaat grotendeels om incidentele middelen. De uitwerking hiervan valt echter buiten het bestek van de kadernota 2015-2018 en zal vorm krijgen in de 2^e begrotingswijziging 2014.

4. Overige mutaties

Niet alleen de meicirculaire en een voorstel van bezuinigingen en investeringen zijn van invloed op het meerjarenperspectief. Ook een drietal andere ontwikkelingen is het college voornemens te verwerken in de programmabegroting 2015-2018.

Bijstandsvorderingen

In de afgelopen jaren is in de programmabegroting rekening gehouden met een jaarlijkse opbrengst van € 500.000 vanwege bijstandsvorderingen. Dit gaat om onterecht ontvangen bijstandsuitkeringen, die terugbetaald moeten worden aan de gemeente, bijvoorbeeld vanwege fraude. Deze post geeft een extra druk op de begroting. Het college hecht er aan om het voorzichtigheidsprincipe te hanteren, en stelt voor deze post niet als structurele inkomstenbron te ramen. Dat betekent dat het meerjarenperspectief hierop moet worden bijgesteld in negatieve zin.

Financieringsfunctie

De gemeente Gouda hanteert een (interne) omslagrente van 4,5%. De daadwerkelijke renteniveaus gekoppeld aan de leningenportefeuille liggen op dit moment lager. Het is zeker dat in 2015 en 2016 een voordeel is te verwachten, door het verschil tussen de omslagrente en de feitelijke rente. Het is een optie om de omslagrente aan te passen, waardoor er intern een lager tarief wordt doorgerekend, bijvoorbeeld naar projecten. Echter, het college vindt het te voorbarig om deze wijziging nu al structureel door te voeren, en wil op basis van de renteontwikkelingen in 2015 en 2016 bezien of het wenselijk is de omslagrente structureel aan te passen met ingang van 2017. Dit zal tevens een punt van overleg vormen met de accountant.

Dat betekent dat de omslagrente voor 2015 en 2016 gehandhaafd blijft op het huidige niveau, en in die jaren incidentele voordelen zijn te verwachten van ongeveer € 650.000.

BSGR

De Belasting Samenwerking Gouwe-Rijnland (BSGR) verzorgt de belastingen voor het hoogheemraadschap van Rijnland en een aantal gemeenten in de provincie Zuid-Holland, waaronder Gouda. Ook bepaalt de BSGR de hoogte van de WOZ-waarde voor alle onroerende zaken in de deelnemende gemeenten.

Recent heeft een tweetal gemeenten, Katwijk en Bodegraven-Reeuwijk, besloten toe te treden tot de BSGR. Met de komst van nieuwe deelnemers daalt de kostprijs per gemeente, hetgeen voor alle deelnemers positieve effecten oplevert. Voor Gouda is een voordeel te verwachten in 2015 van ongeveer € 90.000⁶.

Totaal

In de volgende tabel zijn de effecten van bovengenoemde ontwikkelingen samengevat.

⁶ Ook in de jaren na 2015 zijn voordelen voorzien bij de BSGR, zij het dat het college deze niet apart wil inboeken, om een cumulatie van bezuinigingen op de gemeenschappelijke regelingen te voorkomen.

	2015	2016	2017	2018
Bijstandsvorderingen	-500.000	-500.000	-500.000	-500.000
Financieringsfunctie	650.000	650.000		
BSGR	90.000			
Saldo	240.000	150.000	-500.000	-500.000

Als aandachtspunt geeft het college mee dat de cijfers in deze paragraaf tot stand zijn gekomen op basis van de inzichten per eind juni 2014. Mogelijk zijn er in aanloop naar de begrotingsbehandeling nog andere ontwikkelingen – bijvoorbeeld de cijfers uit de septembercirculaire – die aanleiding vormen om dit beeld te actualiseren.

5. Meerjarenperspectief 2015-2018

De cijfers uit hoofdstukken 2 tot en met 4 leiden tot mutaties op het meerjarenperspectief zoals dat in hoofdstuk 1 is gepresenteerd. Onderstaande tabel geeft dit weer.

<i>(cijfers * €1000)</i>	2015	2016	2017	2018
Programmabegroting 2014 (aangevuld met 2018)	-4689	-5014	-5624	-6376
Effect 1e ijkmoment 2014	-285	-356	-258	-182
Meerjarenperspectief cf. 1e begrotingswijziging 2014	-4974	-5370	-5882	-6558
Effect meicirculaire 2014	675	1778	2114	2626
Effect bezuinigingen	4439	4950	6022	7768
Effect investeringen	-330	-839	-714	-814
Effect overige mutaties	240	150	-500	-500
Kader programmabegroting 2015-2018	50	669	1040	2522

Het college is voornemens de cijfers, zoals vermeld in de laatste regel van deze tabel te gebruiken als kader voor de programmabegroting 2015-2018. Met deze uitgangspunten is er sprake van een meerjarig sluitende programmabegroting 2015-2018.

6. Programma-indeling begroting 2015-2018

Het college stelt voor de indeling van de programmabegroting aan te passen. Daarbij zijn de volgende uitgangspunten gehanteerd:

1. Er is zoveel mogelijk aansluiting bij de indeling van het coalitieakkoord 'Gouda daagt uit!'
2. Het aantal programma's is overzichtelijk en goed werkbaar, zowel voor het college als de raad.
3. Er is een evenwichtige verdeling tussen de programma's onderling.
4. De begroting gaat niet volledig op de schop.

Op grond daarvan wordt voorgesteld een indeling in 8 programma's te hanteren. In de hierna volgende tabel zijn de 8 programma's benoemd, alsmede de onderliggende (begrotingstechnische) productgroepen.

	Programma	Productgroepen
1.	Economie en stadsmarketing	<ul style="list-style-type: none"> • Economie • Toerisme en recreatie • Cultuur
2.	Werk en inkomen	<ul style="list-style-type: none"> • Inkomen • Minimabeleid • Werk en activering
3.	Zorg (WMO)	<ul style="list-style-type: none"> • Welzijn en zorg
4.	Jeugd en sport	<ul style="list-style-type: none"> • Jeugd • Onderwijs en educatie (incl. onderwijshuisvesting) • Sport
5.	Ruimtelijke ontwikkeling	<ul style="list-style-type: none"> • Grondexploitaties • Ruimtelijke ordening • Wonen
6.	Duurzaamheid en stedelijk beheer	<ul style="list-style-type: none"> • Afwatering • Bruggen en tunnels • Milieu • Openbaar groen • Riolering • Verkeer • Wegen, straten en pleinen
7.	Burgerinitiatieven en publiekszaken	<ul style="list-style-type: none"> • Burgerinitiatieven • Publiekszaken
8.	Veiligheid en bestuur	<ul style="list-style-type: none"> • Bestuur • Regionaal beleid • Veiligheid

Tevens is het College voornemens om te werken met een eenduidige set van sturingsindicatoren in de begroting en de jaarrekening, zowel op financieel als op beleidsmatig niveau. Deze set van indicatoren zal de komende maanden ontwikkeld worden en (indien mogelijk geheel en anders deels voor zover gereed) geïntroduceerd worden in de programmabegroting 2015-2018.